

SENTENTIA LATA

IN REGIA AVDIENCIA CAV-

sarum ciuiliu, in processu Dionysij Sanchez Muñoz, super apprehensione in articulo proprietatis, Preside Illustrissimo D. Ioanne Fernandez ab Heredia Gubernatore integerrimo sedentibus in ea clarissimis Dominis DD. Luca Perez Manrique ordinario Assessore, in supremæ Aragonum Coronæ sanatum cooptato, Augustino Pilares, Ioanne Canales, Martino Godino Assessore designato, D. Francisco Michael de Pueyo Referente, sub die 1. mensis Marcij, labentis anni 1613. Ex motiuis sequentibus.

IN DEI NOMINE AMEN, Nouerint vniuersi quod anno computato a Natiuitate Dño millesimo sexcētesimo decimo tertio, die vero quę cōputabatur prima mēsis Martij apud Ciuitatē Cēsaraugustę Regni Aragonum in Regio Cōsilio interuenerunt magnifici domini Luca Perez Mārique ordinarius Assesor, Augustinus Pilares, Ioannes de Canales, Martinus Godino Regij Consiliarij ordinarij, & Franciscus Michael de Pueyo Regius Consiliarius extraordinarius in locum domini Dominici Auengochea Regij Cōsiliarij ordinarij pro suspecto dati, & eo absente propter dictam suspicionem corā dictis dominis de Regio Consilio presentibus fuit positus processus Dionisij Sanchez Muñoz super apprehensione in articulo proprietatis in quo omnes dicti Domini de Regio Consilio cōcordes fuerūt voti, & opinionis quod att. cont. & c. tenetur, & debet pronuntiare, & absoluere iuratos concilium vniuersitatem vecinos, & habitatores Ciuitatis Turolij conuentos principales P. Hie. Passamar Procuratoris, a contentis in petitione contra eos pro parte Dionisij Sánchez Muñoz, principales Hie. Abeña & Lupertij Arcayne Procurator. in presenti processu oblata, silentium perpetuum dicto Dionisio Sanchez Muñoz agenti imponendo, neutram partium in expensis condemnando, ceteri supplicata locum non habere.

Ex eo, & alijs quia licet ex deductis, & probatis in presenti processu, aperte constat de dominio, & possessione Gasparis Sanchez Muñoz, in bonis.

bonis apprehensis, & per eiusdem testamentum in vim fidei comissi esse vocatum Dionisium Sanchez Muñoz actorem, nepotem dicti Gasparis vinculantis, eius tamē vocationem, & successionē, apertissimis, & vrgentissimis argumentis, excludit Ciuitas Turolij rea & conuenta, cum dicta bona fuerint executata, virtute hypothecarum ab ipsomet vinculante cōstitutarum, & in vim dicte executionis vendita Baltasari Nouella, aquo dicta Ciuitas ius & causa habet; vt hęc euidenter patent, ex litteris narratiuis à processu executionis ville, seu pardine de Escriche in presenti processu pro parte Ciuitatis Turoli exhibitis, quibus de foro & Iure fides adhiuenda est.

Nec sunt in consideratione plures nullitates, quæ aduersus dictā executionem, pro parte Dionisij Sanchez Muñoz proponuntur: quia illorū aliquę non allegantur in specie in processu: alię sunt friuolę & nullius considerationis: & sic omnis dubitatio consistit, circa tres principales nullitates, quarum prima de Incompetentia Iudicis executantis fuit.

Licet enim de huiusmodi nullitate in specie non sit dictum, sed tantum quod sola hęc Regia Audientia, & Curia Iustitię Aragonum priuatiuē potest cognoscere, de causis nobilium, & Dominorum vassallorum: & hęc allegatio sufficere, non tamen obstat hęc nullitas quia hęc exceptio procedit vbi seruantur fori generalis Aragonum, non autem vbi vigeant fori particulares Turolij, quod autem ex processu resultet in Ciuitate Turolij tempore executionis prædictorum bonorum foros Turolij esse in viridi obseruantia, ambo contendentes fatentur in processu & ex consequenti Iudex ciuitatis Turoli competens fuit, respectu dicte ciuitatis quę tunc possidebat dictam pardinam de Escriche, & etiam respectu Petri Sanchez Muñoz, tunc vicini dicte ciuitatis: præsertim cum extet foris inter alios Turolij, per quem Iudices ordinarij ciuitatis Turolij, & Sanctę Marię de Albarrazin, sunt competens respectu domicili, non solum ad limites & Infantionies sed ad Comites, qui fori exhibiti sunt in processu, pro parte dicte ciuitatis. Ex quo patet Iudicem prædicte ciuitatis Turoli fuisse competentem, & potuisse mittere litteres requisitorias, in Iuris, & Iustitię subsidium Iudici ordinario de Escriche, vt dictā executionem faceret dicte pardine vt bonorum dicte ciuitatis seu Petri Sanchez Muñoz vicini Turolij, ibi quæ conuenti.

Maior tamen difficultas in eo consistebat andato quod Castrum, & pardina de Escriche, non esset de Comunitate Turolij, nec de vicij ciuitatis Albarrazini, vt ex processu resultat in illius executione, essent obseruandi fori generales Aragonum, eos que obseruare debuisse, in executione dicte pardine Iudicem de Escriche. Sed cum hoc pendeat ex probatione facta in processu, concludens ea ad legitima esse debet pro parte Dionisij Sanchez Muñoz, cum sit actor, & ei resistat præsumptio Iuris: ex quo enim dicta pardina est situata, intra limites Ciuitatis, & Comunitatis Turolij, & prope ipsam ciuitatem, licet non sit de Comunitate, Ius præsumit eam esse subiectam legibus illius ciuitatis, intra cuius territorium

rium

rium est sita, & ex processu patet, nullam probationem vel saltim concludentem fuisse aductam, pro parte Dionisij Sanchez Muñoz, ex qua resultet, tempore dicte executionis, vigere in dicta pardina foros generales Aragonum.

Quia licet perquam plures testes deponentes de auditu, & fama in antiquis hoc sit in genere probatum, nullus tamen eorum deponit de aliquo casu speciali, denotanti actū Iurisdictionalem Iuxta foros Aragonum, quod necessarium erat, maxime in materia Iurisdictionali, quæ dependet ex diuersitate actuum.

Nec nos mouēt instrumenta producta pro parte dicti Dionisij, quia ex ipsis ad obseruantiam fororum generalium Aragonum nihil infertur, & licet ex donatione Canonici Garcie Martinez de Marzilla eiusque in sinuatione, dictus Dionisius pretendat obseruantiam fororum Aragonū resultare, & in ea fidantiam de saluo, & insinuationem factam fuisse iuxta foros Aragonum: ex illa non inducitur præsumptio, cum facta fuerint in ciuitate Turolij, & ibi iuxta eius foros in donationibus est dispositum quod obseruetur forus Aragonum Regis Martini, qui incipit (ad ouian-dum) & per eosdem foros Turolij, sit dispositum, quod in venditionibus, & alienationibus daretur fidantia saluitatis.

Nec instrumenta producta pro parte dicte Ciuitatis in articulo litis pendentiæ per quæ constat plures Iudice pardine de Escriche iurasse, seruatuos foros Aragonum, in principio sui officij, aliquid influunt, contra ipsam, nec dicto agēti in aliquo refragantur cum hæc omnia sint, post tempus executionis, & non sit actus vniformes; quia aliqua inter illa reperiuntur instrumenta, per quæ patet, Iudices iurasse, seruatuos foros simpliciter, aliud vero, in quo Iudex iurauit seruare foros Hispaniæ; unde cum Dionisius sit actor, & hanc exceptionem non plene probauerit, merito ciuitas vt rea venit absoluenda, Præsertim attenda ipsius probatione, quæ licet respectu testium deponentium de auditu, & fama in antiquis, sit minor numero, extant aliqui testes deponentes casus speciales, & instrumenta plura exhiuita in processu, Inter quæ estant instrumēta potestatis Canonici Garcie Martinez de Marzilla, & possessiones Gasparis Sanchez Muñoz, per quæ constat, datam fuisse possessionem corporealem dicte Pardine, Gasparis Sanchez Muñoz quod necessarium non erat, iuxta foros Aragonum, sed tamen præcisum iuxta foros Turolij. Idemque coligitur ex prædicto mandato Garcie de Marzilla; quæ instrumeta cum sint producta pro parte Dionisij Sanchez Muñoz, ipsi noscere aperti, & induuitati Iuris est; maximè, cum de contrario aperte per eundem actorem, probatum non fuerit; quibus consonant plura alia instrumēta exhiuita pro parte ciuitis Turolij, & fori eiusdem ciuitatis, ex quorum Rubrica, sæpius repetita, & ex dispositione aliquarum legum, in dicto volumine contantarum, manifeste patet, in dicto territorio siue circuitu Ciuitatis, & Comunitatis Turolij, vsque ad incorporationem cum legibus generalibus Aragonum, semper, obseruatas fuisse leges particu-lares

lares dicti territorij non obstante quod partes in presenti processu, intendant probare, aliquas villas separatas à comunitate, licet intra finis comunitatis earum aliquas intendere in exercitio iurisdictionis foris Aragonum, alias verò foris Turoli, nam & si probant aliquid non tamen de actibus concludentibus. Vnde resultat verissimã esse rationem prohemiale incorporationes exhiuite, pro parte dicte ciuitatis: in qua narratur in dicto territorio Ciuitatis, & Comunitatis Turolij esse magnam, in obseruatione legum, ambiguitatẽ, & in certitudinem, ita vt nihil certum possit diffiniri.

Nec secunda nullitas, consistens in omissione in vestigationis bonorum mobilium ciuitatis, aliquid obstare poterit, cum ex litteris narratiuis in processu exhiuitis, constet, factam fuisse, in bonis mobilibus Petri Sanchez Muñoz, vt heredis Gasparis obligati, & certissimum sit nõ esse necessariam inuestigationem in bonis eius qui monitus est, vt possessor rei specialiter obligatæ, pro vt erat ipsa ciuitas.

Tertia tandem nullitas pro parte Dionisij actoris, deducebatur ex foris Turolij. Secundum quorum dispositionem, etiam videbatur dicendum, dictam executionem fuisse nullam, cum esset debito fini tradendã, intra duos annos, & sint transacti quatuor, & aliqui menses dempto tempore euocationis dicti processus, executionis obtente, per honoratum Sanchez Muñoz, sed tamen huiusmodi nullitas non fuit in specie allegata, pro vt de iure oportebat, in presenti processu, aduersus quam si fuisset multa possent in facto consistencia pro parte ciuitatis opponi alias enim remaneret in defensa. Et casu quo esset in specie articulata, secundũ dispositionem dictorum fororum Turolij, & Iuris comunis terminis duorũ annorum ad faciendas executiones intelligitur. (Saluo justo impedimento) quod autem in dicta executione fuerit Iudex impeditus, patet cum intra sexdecim menses, facta graduatione creditorum, fuerit per Honoratum Muñoz interposita appellatio, ad Iudicem diei Veneris, & cum hoc impeditus causam prosequi, maxime cum dictus forus de prima, & non de secunda instantia intelligendus sit, illa que per entregam siue executionem, & creditorum graduationem perfecta fuit.

Quibus omnibus, & alijs quam plurimis bene & attente perpensis, & consideratis, sic pronuntiandum censemus, non obstantibus alijs nullitatibus pro parte Dionisij Sanchez Muñoz propositis, & allegatis, quibus tanquam friuolis non fore satisfaciendum visum est.